

Perifereia | Regional Integration: Politics, Economics, Governance

Τόμ. 20, Αρ. 1 (2026)

Περιφέρεια | Regional Integration: Politics, Economics, Governance: Διεθνές εμπορικό σύστημα σε μετάβαση: Κρίσιμες πτυχές και προκλήσεις

Spring | Άνοιξη 2026 Issue | Τεύχος 20

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
REGIONAL
INTEGRATION
politics economics governance

SPECIAL ISSUE
ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ

Διεθνές εμπορικό σύστημα σε μετάβαση: Κρίσιμες πτυχές και προκλήσεις

INTRODUCTION
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο επιμελητής του ειδικού τεύχους
Κωνσταντίνος Ι. Χαζάκης, «Δημιουργική σταξία» ή «Θεσμικοποιημένο χάος»; Το διεθνές εμπορικό σύστημα σε κρίση και μετάβαση

RESEARCH ARTICLES
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

Άγγελος Κότιος, Γεώργιος Γαλανός & Δημήτριος Κότιος, Η κρίση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και το μέλλον της διεθνούς εμπορικής τάξης
Βαγγέλης Βιτζηλαίος & Σπύρος Α. Ρουκανάς, Ο αντίκτυπος των δασμών «Τραμπ 2.0» για τις ΗΠΑ και την παγκόσμια οικονομία: Μία πρώτη αποτίμηση
Παναγιώτης Π. Παναγιωτόπουλος & Σπύρος Α. Ρουκανάς, Η άνοδος της Κίνας ως οικονομικής υπερδύναμης στο νέο σύστημα παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης
Βασίλειος Βλάχος, Η επίδραση των δασμών στις εξαγωγές της ΕΕ στις ΗΠΑ, Κίνα και Ρωσία

Επιστημονική επιθεώρηση για την περιφερειακή ολοκλήρωση-πολιτική, οικονομία & διακυβέρνηση

Ο αντίκτυπος των δασμών του «Τραμπ 2.0» για τις ΗΠΑ και την παγκόσμια οικονομία: Μία πρώτη αποτίμηση

Βαγγέλης Βιτζηλαίος, Σπύρος Α. Ρουκανάς

doi: [10.12681/ri.44098](https://doi.org/10.12681/ri.44098)

Copyright © 2026, Βαγγέλης Βιτζηλαίος, Σπύρος Α. Ρουκανάς

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).**Βιβλιογραφική αναφορά:**

Βιτζηλαίος Β., & Ρουκανάς Σ. Α. (2026). Ο αντίκτυπος των δασμών του «Τραμπ 2.0» για τις ΗΠΑ και την παγκόσμια οικονομία: Μία πρώτη αποτίμηση. *Perifereia | Regional Integration: Politics, Economics, Governance*, 20(1), 49–70. <https://doi.org/10.12681/ri.44098>

Ο αντίκτυπος των δασμών «Τραμπ 2.0» για τις ΗΠΑ και την παγκόσμια οικονομία: Μία πρώτη αποτίμηση

Βαγγέλης Βιτζηλαίος,

Υποψήφιος Διδάκτωρ, Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, v.vitzileos@unipi.gr

Σπύρος Α. Ρουκανάς,

Αντιπρύτανης, Καθηγητής, Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, sroukana@unipi.gr

Περίληψη

Η επιβολή δασμών αποτέλεσε την κύρια προεκλογική αιχμή του Ντόναλντ Τραμπ ενόψει της δεύτερης προεδρικής θητείας του, με στόχο τόσο την εξισορρόπηση του εμπορικού ελλείμματος των Ηνωμένων Πολιτειών όσο και τη συγκέντρωση φορολογικών εσόδων για το ομοσπονδιακό κράτος για την παροχή φοροελαφρύνσεων. Στις 2 Απριλίου του 2025 ανακοινώθηκε από την αμερικανική προεδρία η «Ημέρα Απελευθέρωσης» των ΗΠΑ, η επίσημη εφαρμογή των δασμών που είχαν προαναγγελθεί για κράτη ή ομάδες χωρών που δεν θα επιτύχουν εμπορικές συμφωνίες με την αμερικανική κυβέρνηση. Το άρθρο, μέσω αξιοποίησης επίσημων στοιχείων και εκθέσεων, επιχειρεί να κάνει μία πρώτη αποτίμηση της δασμολογικής πολιτικής της αμερικανικής κυβέρνησης κατά τους πρώτους μήνες διακυβέρνησής της. Η διερεύνηση αφορά τόσο στον αντίκτυπο της πολιτικής αυτής στην αμερικανική οικονομία και στις κοινωνικές τάξεις των ΗΠΑ, καθώς και τις προεκτάσεις για την παγκόσμια πολιτική οικονομία, με στόχο να διαμορφωθεί μία συνολική εικόνα.

Λέξεις κλειδιά: Δασμοί, εμπόριο, φορολογία, ανισότητες, παγκόσμια πολιτική οικονομία

The impact of Trump 2.0 tariffs on the US and global economy: An initial assessment

Vaggelis Vitzileos,

PhD candidate, Department of International and European Studies, University of Piraeus

Spyros A. Roukanas,

Vice Rector, Professor, Department of International and European Studies,
University of Piraeus

Abstract

The imposition of tariffs constituted the central pillar of Donald Trump's campaign ahead of his second presidential term, aiming both to reduce the United States' trade deficit and to generate federal tax revenues to support tax relief. On April 2, 2025, the U.S. administration proclaimed "Liberation Day," marking the formal implementation of previously announced tariffs on countries or groups of countries that failed to conclude trade agreements with the U.S. government. Drawing on official data and reports, this article provides an initial assessment of the U.S. government's tariff policy during the early months of its second term. Aiming to offer a comprehensive overview, the analysis examines both the effects of this policy on the U.S. economy and social groups, as well as its broader implications for the global political economy.

Keywords: Tariffs, trade, taxation, inequalities, global political economy

---

1. Εισαγωγή

Η έναρξη της δεύτερης προεδρικής θητείας του Αμερικανού προέδρου Donald Trump επιβεβαίωσε τον κεντρικό ρόλο των δασμών στην οικονομική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών τόσο ως προς τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις της χώρας όσο και ως προς τις εσωτερικές φορολογικές ρυθμίσεις.

Η επιβολή δασμών αποτέλεσε μία ιστορική στροφή στην εμπορική πολιτική των Ηνωμένων Πολιτειών, μεταβαίνοντας από το μοντέλο της ανοιχτής οικονομίας σε αυτό του δασμολογικού προστατευτισμού (Grantham-Phillips and Wiseman, 2025). Αυτή η αλλαγή προσέγγισης, αποτελεί μία κλιμάκωση της χρήσης οικονομικών προστατευτικών μέτρων που καταγράφηκε και κατά την πρώτη προεδρική θητεία του Donald Trump, με αποκορύφωμα το 2018, όταν σημειώθηκε η επιβολή δασμών απέναντι στην Κίνα (Sirioroulos et al., 2025:5) που οδήγησε, έπειτα από εμπορικά αντίποινα της κινεζικής πλευράς, και στον εμπορικό πόλεμο Ουάσιγκτον – Πεκίνου.

Για τη διοίκηση Trump, σύμφωνα με την Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας (National Security Strategy) που δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2025 «η οικο-

νομική ασφάλεια είναι θεμελιώδης για την εθνική ασφάλεια» (The White House, 2025d:13). Στο πλαίσιο αυτό, η Στρατηγική αποσκοπεί «στην εξισορρόπηση των εμπορικών σχέσεων των ΗΠΑ, στη μείωση των εμπορικών ελλειμμάτων, στην καταπολέμηση των εμποδίων στις εξαγωγές και στον τερματισμό του ντάμπινγκ και άλλων αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών που βλάπτουν τις αμερικανικές βιομηχανίες και τους εργαζομένους» (The White House, 2025d:13).

Η δασμολογική πολιτική αυτή περιλαμβάνει μία σειρά συνεπειών άμεσων και έμμεσων, τόσο για την οικονομία των Ηνωμένων Πολιτειών όσο και για τον πλανήτη, επαναπροσδιορίζοντας σε σημαντικό βαθμό τις σχέσεις των ΗΠΑ με βασικούς εμπορικούς εταίρους, καθώς και τους συσχετισμούς του διεθνούς εμπορικού συστήματος.

Η αποτύπωση του αντίκτυπου των δασμών τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην παγκόσμια οικονομία διεξάγεται μέσω βιβλιογραφικής επισκόπησης, η οποία αξιολογεί παράθεση και ανάλυση επίσημων στατιστικών στοιχείων και δεικτών, εκθέσεων ομοσπονδιακών φορέων, ινστιτούτων και δεξαμενών σκέψης.

Η αξιολόγηση της δασμολογικής πολιτικής των ΗΠΑ υπό την δεύτερη προεδρία του Donald Trump αντιμετωπίζει μια σειρά περιορισμών, όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας βρίσκεται σε ισχύ λιγότερο από το διάστημα των δώδεκα μηνών. Ταυτόχρονα, πρόκειται για μία πολιτική με έντονες διακυμάνσεις, εξαιτίας ενδεχόμενων ή εν εξελίξει διαπραγματεύσεων των Ηνωμένων Πολιτειών με εμπορικούς τους εταίρους, με πιθανή αλλαγή δεδομένων σε σχέση με την επιβολή δασμών (άρση ή κλιμάκωση) ή με την ύπαρξη δασμολογικών αντιποίνων από θιγόμενους εταίρους. Ταυτόχρονα, τα υφιστάμενα στοιχεία που εξετάζονται δε λαμβάνουν την απόφαση¹ του Ανώτατου Δικαστηρίου των Ηνωμένων Πολιτειών στις 20 Φεβρουαρίου 2026 (Learning Resources, Inc. v. Trump, 2026), η οποία απέρριψε τη νομιμότητα του μεγαλύτερου ποσοστού των δασμών, γεγονός που σημαίνει και νέα δεδομένα τόσο για την επιβολή τους όσο και για τα προσδοκώμενα ομοσπονδιακά έσοδα (J.P. Morgan Global Research, 2025). Τα στοιχεία που αξιοποιούνται στην παρούσα μελέτη αφορούν το χρονικό σημείο ως τις 9 Ιανουαρίου 2026.

Η πρώτη ενότητα, που ακολουθεί, περιλαμβάνει την παράθεση θεωρητικών προσεγγίσεων για τη δασμολογική πολιτική, στοιχεία από την πρώτη προεδρική θητεία Trump σε σχέση με την επιβολή δασμών, καθώς και τα χαρακτηριστικά των δασμών που επιβλήθηκαν κατά τους πρώτους μήνες της δεύτερης θητείας του, με σημείο αιχμής τις 2 Απριλίου 2025, αποκαλούμενη από τον Λευκό Οίκο και ως «Ημέρα Απελευθέρωσης» των Ηνωμένων Πολιτειών. Στη δεύτερη ενότητα παρατίθενται οι επιπτώσεις των δασμών για την αμερικανική οικονομία, ενώ στην επόμενη ενότητα εξετάζονται οι επιπτώσεις στο παγκόσμιο εμπόριο, με έμφαση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Κίνα. Στην τέταρτη ενότητα καταγράφονται τα συμπεράσματα της μελέτης.

¹ Σύμφωνα με την απόφαση, οι δασμοί που βασίζονταν στον Νόμο IEEPA ήταν αντισυνταγματικοί, καθώς ο νόμος δεν εξουσιοδοτεί τη χρήση δασμών, ενώ ο Πρόεδρος δεν έχει την εξουσία να επιβάλλει φόρους. Αντίθετα η εξουσία φορολόγησης, στο πλαίσιο της οποίας εντάσσεται και η επιβολή δασμών, ανήκει στο Κογκρέσο (Clausing and Obsfeld, 2026).

2. Οι δασμοί και οι επιπτώσεις τους: Θεωρητικό πλαίσιο

Από το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο πλανήτης απομακρύνθηκε σε μεγάλο βαθμό από τις πρακτικές προστατευτικών εμπορικών πολιτικών, κατευθυνόμενος προς ένα ανοιχτό εμπορικό σύστημα βασισμένο σε κανόνες. Η μεταπολεμική απελευθέρωση του εμπορίου επεφύλασσε ευρέως διαδεδομένα οφέλη, όπως υψηλότερα επίπεδα εισοδήματος, χαμηλότερες τιμές και περισσότερες επιλογές για τους καταναλωτές. Η ανοικτότητα στο εμπόριο και τις επενδύσεις συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη των ΗΠΑ (York, 2018:1).

Η επιβολή δασμών αποτελεί την παλαιότερη μορφή εμπορικής πολιτικής και παραδοσιακά έχει χρησιμοποιηθεί ως πηγή εισοδημάτων για το κράτος. Ο πραγματικός σκοπός των δασμών είναι η εξασφάλιση εσόδων και ταυτόχρονα η προστασία εγχώριων τομέων (Krugman et al., 2023:243)

Ένας δασμός αυξάνει την τιμή ενός αγαθού στη χώρα εισαγωγής και τη μειώνει στη χώρα εξαγωγής. Ως αποτέλεσμα αυτών των μεταβολών των τιμών, οι καταναλωτές χάνουν στη χώρα εισαγωγής και κερδίζουν στη χώρα εξαγωγής. Την ίδια ώρα, οι παραγωγοί κερδίζουν στη χώρα εισαγωγής και χάνουν στη χώρα εξαγωγής. Επιπλέον, η κυβέρνηση που επιβάλλει τον δασμό κερδίζει έσοδα (Krugman et al., 2023:248).

Οι Furceri κ.ά. (2018:26), εξετάζοντας δεδομένα από 151 χώρες την περίοδο 1963-2015, κατέδειξαν ότι η αύξηση των δασμών έχει αρνητικό αντίκτυπο τόσο στην παραγωγή όσο και στην παραγωγικότητα. Μεταξύ άλλων, διαπίστωσαν ότι οι αυξήσεις των δασμών οδηγούν σε αύξηση της ανεργίας και της ανισότητας, επιδεινώνοντας περαιτέρω τις απώλειες από τους δασμούς. Ωστόσο, οι δασμοί έχουν μόνο μικρές επιπτώσεις στο εμπορικό ισοζύγιο, εν μέρει επειδή προκαλούν αντισταθμιστικές ανατιμήσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ακόμη, ο προστατευτισμός οδηγεί επίσης σε μείωση της κατανάλωσης. Οι δασμοί επηρεάζουν τις οικονομίες πιο άμεσα μέσω του όγκου των εμπορικών συναλλαγών και των τιμών και μειώνουν την αύξηση της παραγωγής παντού, αν και η έκταση της μείωσης ποικίλλει ανάλογα με τη χώρα και το σενάριο. Τείνουν επίσης να αυξάνουν τον πληθωρισμό, κυρίως στις χώρες που τους επιβάλλουν.

Οι δασμοί έχουν έμμεσες επιπτώσεις, όπως μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, διαταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα, εκτροπή του εμπορίου και αυξημένη αβεβαιότητα. Αυτές οι επιπτώσεις ενδέχεται να επιδεινώσουν τις προοπτικές ανάπτυξης και τον πληθωρισμό (Kohlscheen et al., 2025:1). Οι επιπτώσεις των δασμών διαχέονται στην οικονομία με πολύπλοκους τρόπους – μεταβάλλοντας τις τιμές, τους μισθούς, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα εμπορικά πρότυπα (Ossa, 2025).

Οι δασμοί μπορούν επίσης να επηρεάσουν την παγκόσμια τιμή ενός προϊόντος, ιδίως όταν επιβάλλονται από μια μεγάλη οικονομία. Η λογική είναι ότι οι υψηλότερες εγχώριες τιμές μειώνουν την εγχώρια ζήτηση, η οποία με τη σειρά της μειώνει την παγκόσμια ζήτηση και, κατά συνέπεια, τις παγκόσμιες τιμές. Σε αυτή την περίπτωση, μέρος του δασμού καταβάλλεται ουσιαστικά από ξένους παραγωγούς. Αυτή η μετατόπιση του κόστους δημιουργεί κίνητρα για τις μεγά-

λες οικονομίες να επιβάλλουν μονομερώς δασμούς. Ωστόσο, αυτό το λεγόμενο επιχείρημα του «βέλτιστου δασμού» παραβλέπει την πιθανότητα ύπαρξης αντιποίνων. Η ελκυστικότητα τους βραχυπρόθεσμα μπορεί να επισκιάσει τα μακροπρόθεσμα κόστη για τον πληθωρισμό, την ανταγωνιστικότητα και τη διεθνή συνεργασία (Ossa, 2025).

Οι δασμοί σπάνια επιτυγχάνουν τους δηλωμένους στόχους τους, που είναι η μείωση των εμπορικών ελλειμμάτων ή η αναζωογόνηση των εγχώριων βιομηχανιών. Αντίθετα, μακροπρόθεσμα, επιβαρύνουν τους καταναλωτές με υψηλότερες τιμές προϊόντων, αυξάνουν τις τιμές των εισροών για τους παραγωγούς και προκαλούν αντίποινα που βλάπτουν τους εξαγωγικούς τομείς και δημιουργούν γεωπολιτική αβεβαιότητα, ενώ ταυτόχρονα καταγράφεται χαμηλότερη απασχόληση και βραδύτερη οικονομική ανάπτυξη γενικότερα (Sirioroulos et al., 2025:14; York, 2018:9). Μία χώρα μπορεί όντως να κερδίσει επιβάλλοντας δασμό, ακόμη και στην περίπτωση που αντιμετωπίσει αντίποινα από τις άλλες χώρες, ωστόσο τελικά όλες οι πλευρές θα χάσουν σε σύγκριση με μία κατάσταση ύπαρξης ελεύθερου εμπορίου (Johnson, 1953:142).

3. Επιβολή δασμών κατά τη δεύτερη προεδρική θητεία Trump

Η επιβολή δασμών, όπως είχε προαναγγελθεί και προεκλογικά από τον Αμερικανό πρόεδρο Donald Trump αποτελεί κεντρική στρατηγική της δεύτερης θητείας του στον Λευκό Οίκο. Στις 2 Απριλίου 2025, ενεργοποιώντας τον νόμο IEEPA (International Emergency Economic Powers Act) του 1977 ο Trump ανακοίνωσε την επιβολή δασμών 10% για τις εισαγωγές στις ΗΠΑ από όλες τις χώρες, καθώς και εξατομικευμένους «αμοιβαίους» (reciprocal) υψηλότερους δασμούς στις χώρες ή στα μπλοκ χωρών με τις οποίες οι ΗΠΑ εμφανίζουν τα μεγαλύτερα εμπορικά ελλείμματα (The White House, 2025b; 2025f). Στην εκτελεστική πράξη, βάσει της οποίας ο πρόεδρος Trump ανακοίνωσε επίσημα τους ανταποδοτικούς δασμούς, παρατέθηκαν οι βασικοί λόγοι της απόφασης. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Λευκό Οίκο, στο πλαίσιο του μεταπολεμικού διεθνούς οικονομικού συστήματος δεν διασφαλίστηκαν όροι αμοιβαιότητας για τις Ηνωμένες Πολιτείες -με τις ΗΠΑ να έχουν πολύ χαμηλότερους δασμούς από πολλούς βασικούς τους εταίρους. Επίσης, υποστηρίζεται ότι οι εμπορικοί εταίροι εφαρμόζουν δασμολογικούς και κυρίως μη δασμολογικούς φραγμούς (μεταξύ άλλων, τεχνικά εμπόδια, ανεπαρκή προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας, πρακτικές που «πιέζουν» την εγχώρια καταναλωση κ.ά.), κάτι που κατά τον Λευκό Οίκο τροφοδοτεί μεγάλα και επίμονα ετήσια ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο αγαθών των ΗΠΑ (τα οποία παρουσιάζει ως αυξανόμενα, έως 1,2 τρις. δολάρια το 2024). Αποτέλεσμα αυτών είναι η αποβιομηχάνιση, η απώλεια θέσεων εργασίας και η υποβάθμιση της αμερικανικής παραγωγικής/καινοτομικής βάσης. Στο πλαίσιο αυτό, η διάβρωση της βιομηχανικής και αμυντικής-βιομηχανικής ικανότητας μειώνει την ανθεκτικότητα των εφοδιαστικών αλυσίδων και πλήττει την εθνική ασφάλεια και τη στρατιωτική ετοιμότητα, ειδικά σε ένα περιβάλλον αυξημένων διεθνών συγκρούσεων, γι' αυτό και η

αμερικανική διοίκηση κήρυξε «εθνική έκτακτη ανάγκη» και επέβαλε δασμούς για να «εξισορροπήσει» τις εμπορικές ροές μέχρι να αντιμετωπιστούν οι υποκείμενες συνθήκες (The White House, 2025e).

Εκτός από τον Νόμο ΙΙΕΡΑ που αναφέρεται σε «αμοιβαίους» δασμούς προς συγκεκριμένες χώρες, από τον Φεβρουάριο του 2025 η αμερικανική κυβέρνηση εφάρμοσε και τομεακούς δασμούς με βάση το Άρθρο 232 του Νόμου για την Επέκταση του Εμπορίου. Η διαδικασία αυτή επιτρέπει στον Πρόεδρο να επιβάλλει περιορισμούς στις εισαγωγές εμπορευμάτων ή να ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με εμπορικούς εταίρους, εάν ο Υπουργός Εμπορίου των ΗΠΑ κρίνει, μετά από έρευνα, ότι η ποσότητα ή άλλες συνθήκες των εν λόγω εισαγωγών «απειλούν να βλάψουν» την εθνική ασφάλεια των ΗΠΑ (Kitamura, 2025). Σημειώνεται ότι από το 1995 έως την έναρξη της πρώτης θητείας Trump το 2017 οι ΗΠΑ διενήργησαν δύο έρευνες στο πλαίσιο του Αρθρου 232. Κατά την πρώτη προεδρική θητεία Trump (2017-2021) διενεργήθηκαν επτά έρευνες, ενώ κατά τη θητεία Biden (2021-2025) μία έρευνα.

Εκτός από τους ανταποδοτικούς δασμούς και αυτούς του Αρθρου 232 υπάρχουν άλλες τέσσερις κατηγορίες δασμών που επιβάλλουν οι Ηνωμένες Πολιτείες: Οι προϋπάρχοντες δασμοί από προηγούμενα καθεστώτα και εμπορικές συμφωνίες (δασμοί στο πλαίσιο του Most Favored Nation - MFN), οι μη ανταποδοτικοί δασμοί του ΙΕΕΡΑ (που έχουν επιβληθεί σε Κίνα, Καναδά, Μεξικό, Βραζιλία και Ινδία), οι δασμοί με βάση το Άρθρο 301 για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (προς συγκεκριμένα κινεζικά αγαθά), καθώς και τέλη για αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί (Tax Policy Center, 2025).

Η ιστορικότητα της επιβολής των δασμών από τη δεύτερη προεδρία Trump καταδεικνύεται από το συνολικό μέσο πραγματικό ποσοστό δασμών των ΗΠΑ το οποίο διαμορφώθηκε τον Νοέμβριο του 2025 στο 16,8%, ποσοστό που αποτελεί το υψηλότερο από το 1935 και είναι επτά φορές μεγαλύτερο από αυτό του Ιανουαρίου του 2025. Ασφαλώς, το υψηλότερο ποσοστό εμφανίστηκε τον Απρίλιο του 2025 όταν και ανήλθε στο 26,6% (The Budget Lab, 2025).

4. Ο αντίκτυπος στην αμερικανική οικονομία

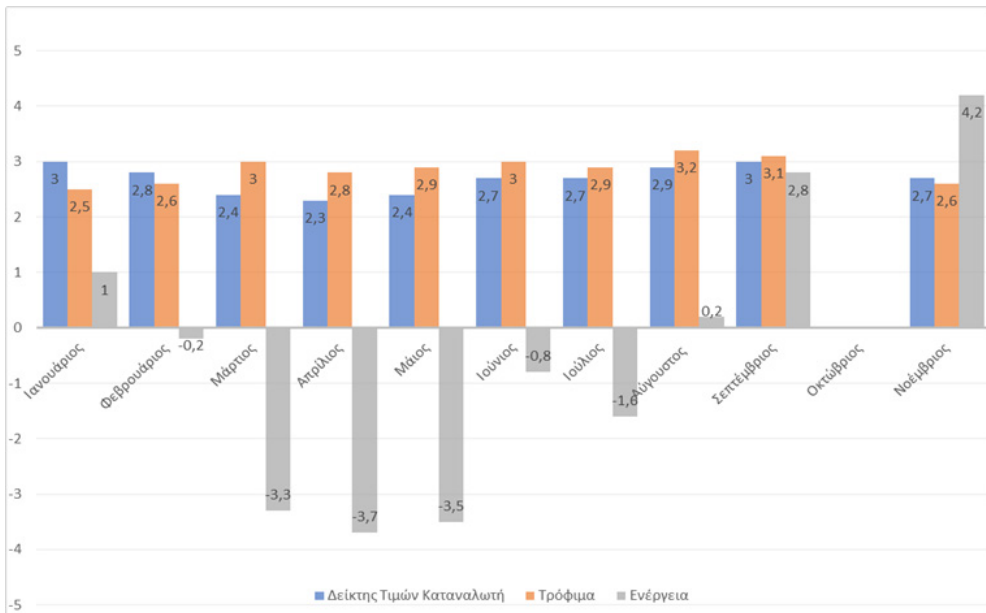
Μακροοικονομικά στοιχεία

Σε ό,τι αφορά τους μακροοικονομικούς δείκτες στις Ηνωμένες Πολιτείες, αν και τα στοιχεία αφορούν διάστημα λιγότερο του ενός έτους, αποτυπώνουν επιπτώσεις και τάσεις που απορρέουν από τη δασμολογική πολιτική της αμερικανικής κυβέρνησης. Οι δασμοί που επιβλήθηκαν σε βασικούς εμπορικούς εταίρους των Ηνωμένων Πολιτειών, σύμφωνα με εκτιμήσεις, θα μειώσουν το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν των ΗΠΑ και θα αυξήσουν τον πληθωρισμό (McKibbin et al., 2025:21). Ωστόσο, κάτι τέτοιο δε καταγράφεται τους πρώτους μήνες του 2025. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό 4,3% σε ετήσια βάση το τρίτο τρίμηνο του έτους (Ιούλιος, Αύγουστος και Σεπτέμβριος), σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις που δημοσίευσε το Γραφείο Οικονομικής Ανάλυσης των ΗΠΑ. Το δεύτερο τρίμηνο, το πραγματικό ΑΕΠ των ΗΠΑ αυξήθηκε κατά 3,8% (U.S. Bureau of Economic Analysis, 2025).

Σε σχέση με το κόστος των δασμών οι Cavallo κ.ά. (2025:26) διαπίστωσαν ότι αυτό μετακυλίστηκε, σταδιακά αλλά σταθερά, στους καταναλωτές των ΗΠΑ, με επιπλέον επιπτώσεις στα εγχώρια προϊόντα. Συγκεκριμένα, περίπου το 1/4 του δασμολογικού βάρους είχε ήδη μετακυλιστεί στις τιμές καταναλωτή εντός εξαμήνου, ενώ, σύμφωνα πάντα με την έρευνα που διεξήγαγαν, μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου 2025, τα εισαγόμενα προϊόντα αυξήθηκαν κατά περίπου 4% και τα εγχώρια προϊόντα κατά 2% (2025:13). Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας οι δασμοί έχουν αυξήσει τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Consumer Price Index - CPI) κατά 0,7% από τον Μάρτιο 2025 (ως τις 8 Σεπτεμβρίου 2025). Τα εισαγόμενα αγαθά αυξήθηκαν κατά 5,4 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις τάσεις προ-δασμών. Τα εγχώρια αγαθά επίσης εμφάνισαν αύξηση τιμών περίπου κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες σε κατηγορίες προϊόντων που σχετίζονται με τις εισαγωγές, δείχνοντας τις ευρύτερες επιπτώσεις των δασμών, πέρα από τα εισαγόμενα αγαθά (2025:26).

Σύμφωνα με τα στοιχεία των αμερικανικών στατιστικών αρχών (Διάγραμμα 1), ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, αν και με μικρές αυξομειώσεις, παραμένει σε σχετικά σταθερά επίπεδα το 2025, το ίδιο και ο δείκτης που αφορά τα τρόφιμα, ενώ αυξητικές τάσεις παρουσιάζει ο τομέας της ενέργειας.

Διάγραμμα 1. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή στις ΗΠΑ, μηνιαία βάση, 2025 (μη εποχικά προσαρμοσμένα)

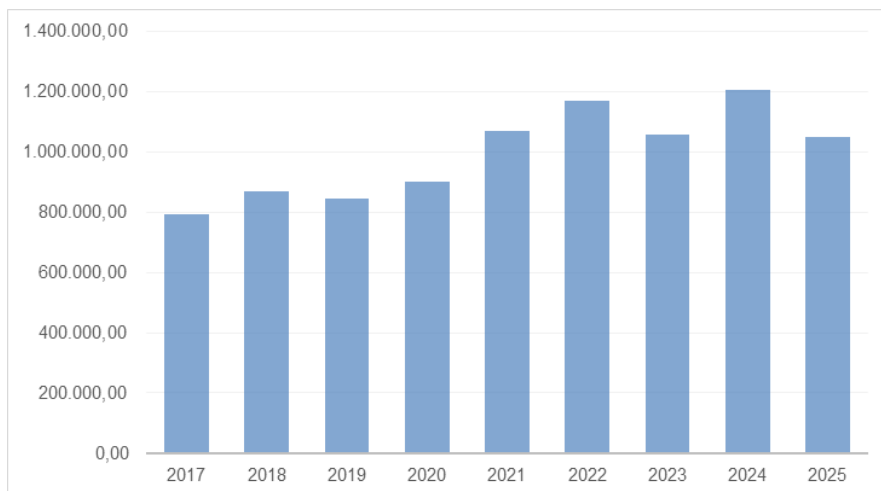
Πηγή: U.S. Bureau of Labor Statistics (2025), επεξεργασία των συγγραφέων - * Μην διαθέσιμα στοιχεία για τον Οκτώβριο του 2025 λόγω του shutdown στο ομοσπονδιακό κράτος των ΗΠΑ.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι κατά τον εμπορικό πόλεμο Ηνωμένων Πολιτειών-Κίνας τη διετία 2018-2019 -με την ισχύ των εκατέρωθεν δασμών να παραμένουν ως το 2021 οι καταναλωτές εισαγόμενων προϊόντων στις ΗΠΑ υπέστησαν το μεγαλύτερο βάρος των δασμών μέσω των υψηλότερων τιμών, ενώ το συνολικό πραγματικό εισόδημα μειώθηκε τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Κίνα, (Fajgelbaum and Khandelwal, 2021:1). Οι Minton και Somale (2025) κατέδειξαν ότι οι δασμοί του 2018-19 επί των κινεζικών προϊόντων μετακυλίστηκαν πλήρως και γρήγορα στις τιμές καταναλωτή.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2025, η πλήρης επίδραση των αυξήσεων των δασμών στην αμερικανική οικονομία πιθανότατα δεν έχει γίνει ακόμη αισθητή. Σημειώνεται όμως ότι οι αυξήσεις των δασμών επηρεάζουν ήδη το εμπόριο. Στις αρχές του 2025, ο όγκος των εισαγωγών αυξήθηκε κατακόρυφα, καθώς οι επιχειρήσεις προχώρησαν σε προωθητικές αποστολές εμπορευμάτων πριν από τις νέες αυξήσεις των δασμών. Από την έναρξη ισχύος των δασμών, η αξία των εισαγωγών των προϊόντων που υπόκεινται σε δασμούς έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με τα προϊόντα που δεν υπόκεινται σε δασμούς (OECD, 2025:276).

Το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο των Ηνωμένων Πολιτειών με τον κόσμο σε σχέση με τα αγαθά ανήλθε το 2025 (Ιανουάριος - Οκτώβριος) περίπου στο 1,05 τρισ. δολάρια (μη εποχικά προσαρμοσμένο), ενώ το 2024 συνολικά είχε διαμορφωθεί στο 1,2 τρισ. δολάρια (U.S. Census Bureau, 2025c). Από το 2021 το ετήσιο έλλειμμα ξεπερνά το 1 τρισ. δολάρια. Θα πρέπει να σημειωθεί, πάντως ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες εμφανίζουν ένα χρόνιο εμπορικό πρόβλημα, με εμπορικό έλλειμμα κάθε χρόνο από το 1991 (Kelly, 2025).

Διάγραμμα 2. Εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ προς τον κόσμο (αγαθά), ετήσια βάση (εκατ. δολάρια) (μη εποχικά προσαρμοσμένο)

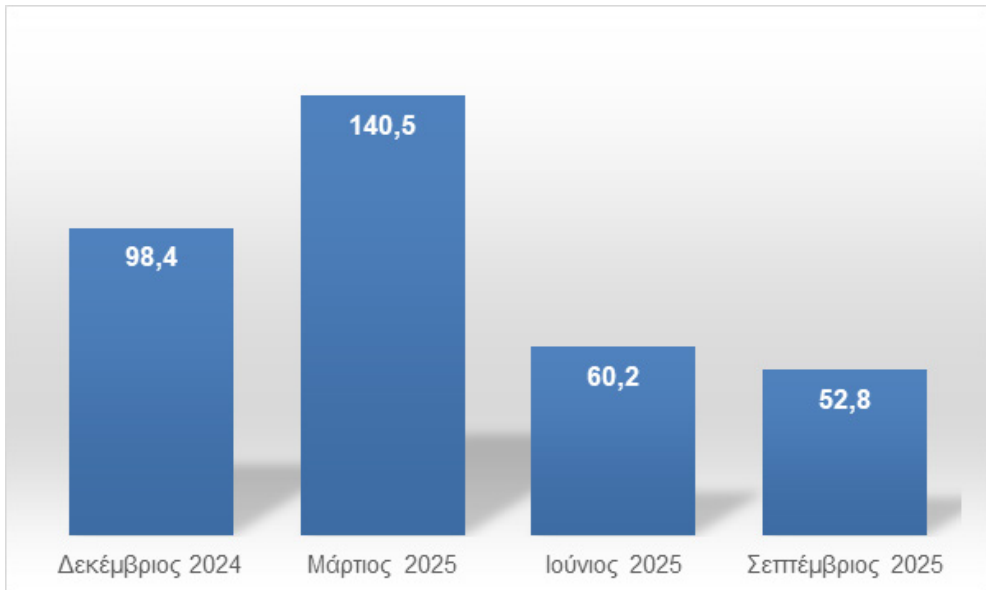

Πηγή: U.S. Census Bureau (2025c), επεξεργασία των συγγραφέων - * Το 2025 αφορά το πρώτο εννιάμηνο του έτους για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία (Ιανουάριος - Οκτώβριος).

Το εμπορικό έλλειμμα αγαθών και υπηρεσιών των ΗΠΑ, σε βάση τριμήνου, συρρικνώθηκε κατά 10,9% (6,4 δισ. δολάρια) τον Σεπτέμβριο του 2025 σε σχέση με τον Αύγουστο του 2025 (U.S. Bureau of Economic Analysis, 2025) και διαμορφώθηκε στα 52,8 δισ. δολάρια (από τα 59,3 δισ.). Από τον Μάρτιο του 2025, όταν είχε διαμορφωθεί στα 140,5 δισ. δολάρια, ακολουθεί πορεία μείωσης (Διάγραμμα 3).

Τον Σεπτέμβριο του 2025, πιο συγκεκριμένα, οι εξαγωγές κατέγραψαν μηνιαία αύξηση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώθηκαν στα 289,3 δισ. δολάρια, ενώ οι εισαγωγές επίσης αυξήθηκαν μηνιαίως κατά 0,6% και διαμορφώθηκαν στα 242,1 δισ. δολάρια. Σε ετήσια βάση, το έλλειμμα αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 112,6 δισ. δολάρια (17,2%) σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2024, καθώς οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 125,1 δισ. δολάρια (5,2%), ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 237,7 δισεκατομμύρια δολάρια (7,7%).

**Διάγραμμα 3. Εμπορικό έλλειμμα ΗΠΑ αγαθών και υπηρεσιών, τριμηνιαία βάση (δισ. δολάρια)
(εποχικά προσαρμοσμένο)**

Πηγή: U.S. Bureau of Economic Analysis, U.S. Census Bureau (2025), επεξεργασία των συγγραφέων.

Σε σχέση με τα ομοσπονδιακά έσοδα, το Tax Foundation υπολόγισε ότι οι δασμοί θα αποφέρουν συνολικά 2,1 τρισ. δολάρια σε συμβατική βάση και 1,6 τρισ. δολάρια σε δυναμική βάση (δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση της οικονομικής ανάπτυξης λόγω των δασμών) από το 2025 έως το 2034 (McBride, 2025),

ενώ το Tax Policy Center υπολογίζει 2,3 τρισ. δολάρια για τα δημοσιονομικά έτη 2026-2035 (Holtzblatt et al., 2025).²

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα δεδομένα για τα έσοδα ασφαλώς αλλάζουν με τη δικαστική ανάκληση δασμών από το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ, που σημαίνει απαγόρευση συγκέντρωσης εσόδων ή και επιστροφής κάποιων εξ αυτών (J.P. Morgan Global Research, 2025). Το Penn Wharton Budget Model του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια, υπολόγισε, με την έκδοση της απόφασης, ότι η κατάργηση των δασμών βάσει του νόμου IEEPA θα οδηγήσει σε επιστροφές ύψους άνω των 175 δισεκατομμυρίων δολαρίων από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, προσθέτοντας ότι εάν δεν αντικατασταθούν από άλλη πηγή, τα μελλοντικά έσοδα από δασμούς θα μειωθούν κατά το ήμισυ (Boller et al., 2026).

Ανισότητες

Οι επιπτώσεις της δασμολογικής πολιτικής της αμερικανικής κυβέρνησης είναι πολύ πιθανό να εντείνουν τις ανισότητες στο εσωτερικό των Ηνωμένων Πολιτειών, σε μία οικονομία η οποία η οποία διαμορφώνεται σε «σχήμα K», με τις κοινωνικές ομάδες υψηλότερου εισοδήματος να αυξάνουν τα εισοδήματα και τον πλούτο τους, ενώ τα κατώτερα στρώματα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με χαμηλότερο εισόδημα και την άνοδο των τιμών (Rugaber, 2025; Knightley, 2025). Ο Krugman (2025) εκτιμά ότι οι δασμοί του Trump και άλλες πολιτικές επιλογές του Λευκού Οίκου έχουν δημιουργήσει ένα κλίμα αβεβαιότητας με μία εκ των επιπτώσεων την «παράλυση» των προσλήψεων. Αυτό το «πάγωμα» της αγοράς εργασίας και η αδυναμία των εργαζομένων μεσαίων και κατώτερων στρωμάτων να εξασφαλίσουν θέσεις εργασίας, κατά τον ίδιο, συντείνει στην ενίσχυση της ανισότητας, η οποία κλιμακώθηκε μετά τη διαδοχή της κυβέρνησης Biden από αυτή του Trump.

Σε σχέση με τους δασμούς, οι Clausing και Obstfeld (2025:34-35) διαπίστωσαν ότι επιβαρύνουν περισσότερο τα φτωχότερα νοικοκυριά των Ηνωμένων Πολιτειών σε σχέση με τα εύπορα, διότι ότι τα πρώτα, καταναλώνοντας μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους, αποταμιεύουν λιγότερο σε σύγκριση με τα πλουσιότερα και έτσι, αντίστοιχα, επιβαρύνονται και δυσανάλογα από τις αυξήσεις τιμών. Ταυτόχρονα, εκτιμούν ότι είναι απίθανο οι δασμοί να οδηγήσουν σε μία αναγέννηση του μεταποιητικού τομέα των Ηνωμένων Πολιτειών, ενώ αντίθετα εκτιμούν ότι η παραγωγή στις ΗΠΑ θα πληγεί εξαιτίας του υψηλότερου κόστους των εισροών, τη διαταραχή της εφοδιαστικής αλυσίδας και το καθεστώς αβεβαιότητας (2025:35).

Το Tax Foundation (York and Durante, 2025), υπολόγισε ότι για κάθε νοικοκυριό στις ΗΠΑ αναμένεται να υπάρξει ως επίπτωση μία μέση φορολογική αύξηση

² Σύμφωνα με το Tax Foundation, οι συμβατικές εκτιμήσεις υπολογίζουν τη μεταβολή των εσόδων από μία πολιτική, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίπτωση που έχει η πολιτική αυτή στο μέγεθος της συνολικής οικονομίας. Αντίθετα, οι δυναμικές εκτιμήσεις εσόδων ενσωματώνουν το πώς η επίδραση της πολιτικής στη μέγεθος της οικονομίας θα επηρεάσει την είσπραξη εσόδων. Βλ. <https://taxfoundation.org/research/all/federal/general-equilibrium-model/>

περίπου 1.000 δολαρίων το 2025 και 1.300 δολαρίων τα επόμενα έτη. Σύμφωνα με το Tax Policy Center, οι δασμολογικές πολιτικές θα επιβάλλουν μέσο φόρο περίπου 2.100 δολάρια ανά νοικοκυριό το 2026 (Holtzblatt et al., 2025). Ακόμη, υπολογίζει ότι ο μέσος ομοσπονδιακός φορολογικός συντελεστής θα αυξηθεί κατά 1,9 ποσοστιαίες μονάδες για τις φορολογικές μονάδες στο κατώτερο ένα πέμπτο της εισοδηματικής κατανομής – περισσότερο από την αύξηση 1,4 ποσοστιαίων μονάδων για τις φορολογικές μονάδες στο ανώτερο ένα πέμπτο. Το Budget Lab του Πανεπιστημίου του Γέιλ υπολόγισε (2025) ότι το μέσο αμερικανικό νοικοκυριό θα έχει απωλέσει το 2025 περίπου 1.700 δολάρια, ενώ τα φτωχότερα νοικοκυριά περίπου 900 δολάρια.

5. Αντίκτυπος στην παγκόσμια οικονομία

5.1 Παγκόσμιο εμπόριο

Οι επιπτώσεις της δασμολογικής πολιτικής των ΗΠΑ, ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση των «αμοιβαίων» δασμών της «Ημέρας Απελευθέρωσης», στην παγκόσμια οικονομία, στο διεθνές εμπορικό σύστημα, αλλά και σε βασικούς εμπορικούς εταίρους των Ηνωμένων Πολιτειών, όπως η Κίνα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουν τεθεί στο επίκεντρο. Διεθνείς οργανισμοί διαπίστωσαν προσαρμοστικότητα του παγκόσμιου εμπορίου τους πρώτους μήνες εφαρμογής της δασμολογικής πολιτικής Trump.

Στην ετήσια έκθεση της Γενικής Διευθύντριας του ΠΟΕ Ngozi Okonjo-Iweala (Οκτώβριος 2024 - Οκτώβριος 2025) για τις εξελίξεις στο διεθνές εμπορικό περιβάλλον, παρά το γεγονός ότι, όπως αναμενόταν, διαπιστώθηκε μεγάλη αύξηση σε νέους δασμούς, καταγράφηκαν και νέα μέτρα διευκόλυνσης του παγκόσμιου εμπορίου. Η έκθεση αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «παρά τους φόβους οικονομικής αναταραχής και υψηλότερου πληθωρισμού, τα νέα δασμολογικά μέτρα φαίνεται να είχαν ηπιότερο, απ' ό,τι υπολογιζόταν, αρχικό αντίκτυπο» και η ανάπτυξη του εμπορίου «ήταν ισχυρότερη απ' ό,τι αναμενόταν στο πρώτο εξάμηνο του έτους». Σημειώνεται ότι στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν παράγοντες όπως η καθυστερημένη εφαρμογή δασμών, η ευρεία εξαίρεση προϊόντων και νομικές αβεβαιότητες γύρω από την επιβολή των δασμολογικών τελών (World Trade Organization, 2025:2). Παράλληλα, απέναντι στην αποχώρηση των ΗΠΑ από το πολυμερές μοντέλο καταγράφεται μία συντονισμένη προσαρμογή χωρών και μπλοκ χωρών (όπως BRICS, πρωτοβουλίες ασιατικών χωρών, μεταξύ άλλων) αντί του περαιτέρω κατακερματισμού, σε μία προσπάθεια θεσμικής ανακατασκευής (Kim, 2025:6).

Οι Kose και Mulabdic (2025) επισημαίνουν ότι το παγκόσμιο εμπόριο έχει επιδείξει ανθεκτικότητα εν μέσω του αυξανόμενου προστατευτισμού και των γεωπολιτικών εντάσεων, οι οποίες μετριάζονται από την περιφερειακή ολοκλήρωση και τις νέες εμπορικές συμφωνίες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανάλυση, στους πρώτους δέκα μήνες του 2025, επιβλήθηκαν παγκοσμίως περισσότερα από 2.500 εμπορικά περιοριστικά μέτρα – σχεδόν πέντε φορές περισσότερα από ό,τι κατά

την ίδια περίοδο του 2015. Ωστόσο, το παγκόσμιο εμπόριο έχει εμφανιστεί ιδιαίτερα ανθεκτικό το 2025 σύμφωνα με τους αναλυτές της Παγκόσμιας Τράπεζας. Συγκεκριμένα, ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου αγαθών αυξήθηκε με μέσο μηνιαίο ρυθμό 4,7% έως τον Αύγουστο του 2025, σημειώνοντας σημαντική επιτάχυνση από το 2,7% τον 2024 και απότομη ανάκαμψη από τη συρρίκνωση 0,7% το 2023.

Το παγκόσμιο εμπόριο αναπτύχθηκε κατά 4% περίπου σε πραγματικούς όρους στο πρώτο μισό του 2025, ενισχυμένο από τις προ των δασμών προπληρωμές και τις επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη, σύμφωνα με τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη. Χωρίς αυτούς τους δύο παροδικούς παράγοντες, η ανάπτυξη αυτή υπολογίζεται στο 2,5-3,0%, σύμφωνα με την υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών (UNCTAD, 2025:10). Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προέβλεψε αύξηση κατά 3,6% για τον όγκο του παγκόσμιου εμπορίου (αγαθά και υπηρεσίες) το 2025, έναντι 3,5% το 2024 – με τη συνεχιζόμενη κατακερματισμένη εμπορική δραστηριότητα να οδηγεί σε εκτίμηση για επιβράδυνσης στο 2,3% το 2026 (International Monetary Fund, 2025:xv; 12).

Οι εκτιμήσεις πάντως δείχνουν απώλεια δυναμικής για το παγκόσμιο εμπόριο (Kose and Mulabdic, 2025), το οποίο αναμένεται να σημειώσει μικρή μείωση σε βάθος πενταετίας, ως το 2030 (International Monetary Fund, 2025:16). Όμως είναι πολύ πιθανή και μία όξυνση ανισοτήτων και σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, εξαιτίας των πιέσεων που θα δεχθούν οι χώρες χαμηλού εισοδήματος στις ζωτικής σημασίας εξαγωγές τους: Σύμφωνα με την Oxfam, ότι οι φτωχότερες χώρες που είχαν ωφεληθεί μέσω των εξαγωγών τους (και προς τις Ηνωμένες Πολιτείες), πλέον, εξαιτίας των δασμών, κινδυνεύουν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη της οικονομίας και στη μείωση των ποσοστών φτώχειας στο εσωτερικό τους (Kripke, 2025:7-9). Οι Xu και Huang (2025) αναλύοντας 88 οικονομίες που επηρεάζονται από τους αμερικανικούς δασμούς διαπίστωσαν ότι όσο πιο χαμηλό είναι το εισόδημα μίας χώρας -που εξαρτάται από τις εξαγωγές- τόσο βαρύτερο θα είναι το φορτίο των δασμολογικών τελών που θα αναγκαστεί να σηκώσει. Ουσιαστικά έτσι, θα αντιμετωπίσουν μεγαλύτερη πίεση στο να εξασφαλίσουν συναλλαγματικό απόθεμα ώστε να αποπληρώσουν τα εξωτερικά χρέη τους και να πληρώσουν αναγκαίες εισαγωγές (όπως για παράδειγμα σε καύσιμα και τρόφιμα).

5.2 Οι εμπορικές σχέσεις των ΗΠΑ με Κίνα και Ευρωπαϊκή Ένωση στις νέες συνθήκες

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί και μία άλλη πτυχή των εξεταζόμενων τάσεων ως απόρροια της στρατηγικής «Trump 2.0». Η επιβολή δασμών του 2025 αποτελεί εξέλιξη σε σχέση με την πρώτη κυβέρνηση Trump, καθώς οι δασμοί χρησιμοποιούνται πλέον πιο ρητά ως εργαλείο αναδιαμόρφωσης των διεθνών οικονομικών σχέσεων και όχι κυρίως ως μέσο πίεσης στις διμερείς διαπραγματεύσεις. Αυτό υποδηλώνει ότι οι δασμοί στις εισαγωγές δεν αποσκοπούν απαραίτητα στην άμεση μείωση του εμπορικού ελλείμματος των ΗΠΑ, αλλά λειτουργούν μάλλον ως διαπραγματευτικό ατού στο πλαίσιο μιας ευρύτερης γεωπολιτικής αναδιάταξης (De Lemos Peixoto et al., 2025:6). Η επιβολή των δασμών όπως φάνηκε, μεταξύ άλλων, στις περιπτώσεις της Κίνας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτέλεσε έναν πολιτικό μοχλό πίεσης για την επίτευξη εμπορικών

συμφωνιών με τις Ηνωμένες Πολιτείες, διασφαλίζοντας καλύτερους όρους για το Πεκίνο και τις χώρες-μέλη της Ένωσης σε σχέση με την αρχική επιβολή δασμών, όπως θα αναφερθεί παρακάτω, αποτρέποντας ταυτόχρονα την κλιμάκωση εμπορικών πολέμων με την Ουάσιγκτον.

Σε ό,τι αφορά στις εμπορικές σχέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών με την ΕΕ, το 2024 η αξία των συναλλαγών τους ανήλθε στο 1,68 τρισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας σχεδόν το 30% του παγκόσμιου εμπορίου και το 43% του παγκόσμιου ΑΕΠ (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025). Το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με την Ευρωπαϊκή Ένωση για αγαθά ανήλθε περίπου στα 190,9 δισ. δολάρια τον Οκτώβριο του 2025 (U.S. Census Bureau, 2025b). Το 2024 είχε διαμορφωθεί συνολικά περίπου στα 236 δισ. δολάρια (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Εμπορικό ισοζύγιο αγαθών των ΗΠΑ με την Ευρωπαϊκή Ένωση 2017-2025 (δισ. δολάρια)

Έτος	Εξαγωγές ΗΠΑ προς ΕΕ (δισ. δολάρια)	Εισαγωγές ΗΠΑ από ΕΕ (δισ. δολάρια)	Εμπορικό έλλειμμα ΗΠΑ (δισ. δολάρια)
2017	283,3	434,9	151,6
2018	318,5	486,9	168,4
2019	337,3	515,0	177,7
2020	232,9	415,4	182,5
2021	272,3	490,3	218,0
2022	351,0	553,1	202,1
2023	368,4	576,1	207,7
2024	369,8	605,7	235,9
2025 (Ιαν-Οκτ)	310,7	493,7	190,9

Πηγή: U.S. Census Bureau (2025b), επεξεργασία από τους συγγραφείς.

Σε επίπεδο κρατών-μελών, ο αντίκτυπος της επιβολής αμερικανικών δασμών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ποικίλλει. Οι αρνητικές επιπτώσεις για τη γερμανική οικονομία, όπως αποτυπώθηκαν στις εξαγωγές των βιομηχανιών της χώρας τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2025 ήταν σημαντικές. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με έκθεση για λογαριασμό του Υπουργείου Εξωτερικών της Γερμανίας, οι γερμανικές εξαγωγές προς τις ΗΠΑ -οι οποίες ανήλθαν στα 161,2 δισ. ευρώ το 2024 (De Lemos Peixoto et al., 2025:11) - μειώθηκαν κατά 7,8 ποσοστιαίες μονάδες τη συγκεκριμένη περίοδο, ενώ την περίοδο 2016-2024 κατέγραφαν σταθερή ανάπτυξη σχεδόν κατά 5% κατά μέσο όρο (Sultan, 2025: 15). Ο αντίκτυπος ήταν ισχυρότερος για την αυτοκινητοβιομηχανία της χώρας (οχήματα, ανταλλακτικά, κ.ά.) τα μηχανήματα και τα χημικά προϊόντα που αποτελούν περισσότερο από 2/5 των συνολικών εξαγωγών της Γερμανίας προς τις ΗΠΑ, αντιστοιχώντας σε πάνω από 5,2 ποσοστιαίες

μονάδες στην πτώση των γερμανικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ σε σχέση με το 2024.

Στις 27 Ιουλίου 2025, ΗΠΑ και ΕΕ έφτασαν σε εμπορική συμφωνία που προβλέπει «μέγιστο, χωρίς αποκλεισμούς, δασμολογικό συντελεστή 15% για τη συντριπτική πλειονότητα των εξαγωγών της ΕΕ» προς τις ΗΠΑ (European Commission, 2025b). Η συμφωνία περιλαμβάνει εξαιρέσεις και απαλλαγές σε τομείς όπως τα φαρμακευτικά προϊόντα και οι ημιαγωγοί, ενώ προβλέπει υψηλότερα δασμολογικά τέλη στον χάλυβα και το αλουμίνιο. Το αρχικό ποσοστό δασμών των ΗΠΑ προς την Ευρώπη, όπως ανακοινώθηκε στις 2 Απριλίου 2025 ανερχόταν στο 20% (The White House, 2025f).

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το 2026 η ανάπτυξη των εξαγωγικών αγορών της ΕΕ αναμένεται να σημειώσει επιβράδυνση εξαιτίας των υψηλών παγκόσμιων δασμών, με αποτέλεσμα την επιβράδυνση της αύξησης των εξαγωγών αγαθών, ενώ το επόμενο έτος αναμένεται ανάκαμψη της αύξησης των εξαγωγών αγαθών, εν μέρει λόγω του δασμολογικού πλεονεκτήματος της ΕΕ στην αγορά των ΗΠΑ σε σύγκριση με άλλους σημαντικούς εμπορικούς εταίρους (European Commission, 2025a).

Σε ό,τι αφορά στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας το διμερές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ανήλθε το 2024 συνολικά στα 658,9 δισ. δολάρια, αυξημένο κατά 2,6% (17 δισ. δολάρια) σε σχέση με το 2023 (Office of the United States Trade Representative, 2025). Τον Οκτώβριο του 2025 το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με την Κίνα ανήλθε περίπου στα 175,4 δισ. δολάρια. Το 2024 είχε διαμορφωθεί περίπου στα 295,5 δισ. δολάρια (Πίνακας 2). Το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2024 (Ιανουάριος - Οκτώβριος) το εμπορικό έλλειμμα αντιστοιχούσε σε περίπου 245 δισ., συνεπώς η μείωσή του έναν χρόνο μετά είναι σημαντική, αφού αντιστοιχεί σε 69,6 δισ. δολάρια (U.S. Census Bureau, 2025a).

Πίνακας 2. Εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με την Κίνα (αγαθά), 2017-2025 (δισ. δολάρια)

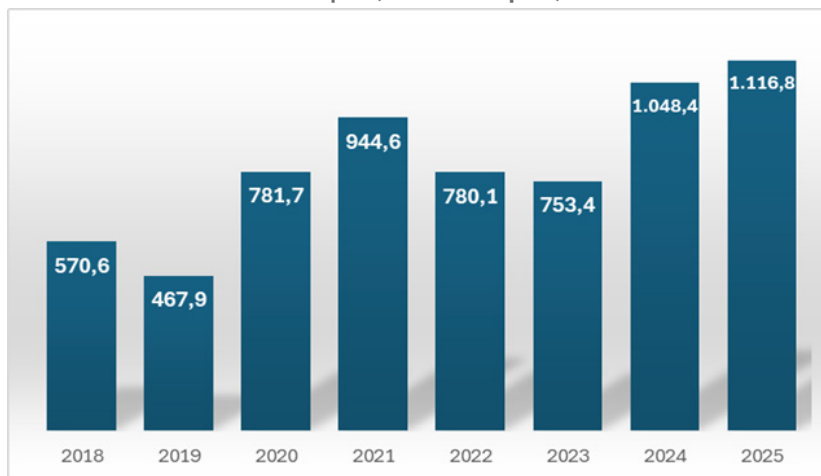
Έτος	Εμπορικό έλλειμμα (δισ. δολάρια)
2017	375,2
2018	418,2
2019	342,6
2020	308,0
2021	352,8
2022	382,3
2023	279,6
2024	295,5
2025 (Ιαν-Οκτ)	175,4

Πηγή: U.S. Census Bureau (2025a), επεξεργασία από τους συγγραφείς.

Στις 29 Οκτωβρίου 2025, ΗΠΑ και Κίνα κατέληξαν σε μία προσωρινή εμπορική εκκεχειρία, διάρκειας ενός έτους, φτάνοντας σε μία οικονομική συμφωνία που αποκλιμάκωσε τον εμπορικό πόλεμο των δύο χωρών. Η συμφωνία μεταξύ του Donald Trump και του Κινέζου ομολόγου του Χί Jinqing περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μειώσεις αμερικανικών δασμών που σχετίζονται με τη φαιντανύλη³ (κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, από το 57% στο 47%) και παύση περιορισμών του Πεκίνου για ορυκτά σπάνιων γαιών και τους μαγνήτες, καθώς και νέες αγορές αμερικανικής σόγιας (The White House, 2025c). Κατά την ανακοίνωση του νόμου ΗΕΡΑ οι Ηνωμένες Πολιτείες επέβαλαν στην Κίνα δασμούς ύψους 34% (The White House, 2025f) ωστόσο, έπειτα από αντίποινα του Πεκίνου και πριν από τη συμφωνία των δύο πλευρών, ανήλθαν στο 145%. Στο πλαίσιο της συμφωνίας, οι αμερικανικοί δασμοί έπεσαν στο 30% ενώ οι κινεζικοί από το 125% στο 10% (Edser et al., 2025).

Το συνολικό εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας προς όλες τις χώρες, πάντως, δεν επηρεάστηκε από τους αμερικανικούς δασμούς το πρώτο ενδεκάμηνο του 2025, αφού οι εξαγωγές προς μη αμερικανικούς προορισμούς αυξήθηκαν, όπως σε Ευρώπη, Αυστραλία και Νοτιοανατολική Ασία (Cash, 2025). Το διάστημα αυτό κατέγραψε ιστορικό ρεκόρ, ξεπερνώντας το 1 τρισ. δολάρια (1,1168 τρισ.), παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με το 1,048 τρισ. του 2024, σύμφωνα με η Γενική Διοίκηση Τελωνείων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Οι κινεζικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 5,9% τον Νοέμβριο του 2025 και οι εισαγωγές κατά 1,9% σε ετήσια βάση (General Administration of Customs People's Republic of China, 2025).

Διάγραμμα 4. Ετήσιο συνολικό εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας με τον κόσμο (δισ. δολάρια)

Πηγή: General Administration of Customs People's Republic of China (2025) - * Το 2025 αφορά το ενδεκάμηνο του έτους.

³ Ο Donald Trump επέβαλε πρόσθετους δασμούς σε Μεξικό, Καναδά και Κίνα ώστε να πείσει τις χώρες να μπλοκάρουν την εισαγωγή φαιντανύλης στις Ηνωμένες Πολιτείες, ενός οπιοειδούς ναρκωτικού που οδηγεί σε εκατοντάδες χιλιάδες θανάτους (The White House, 2025e).

6. Συμπεράσματα

Η επιβολή δασμών από την κυβέρνηση του Donald Trump προς δεκάδες χώρες του πλανήτη, ακολουθώντας τις επιταγές του δόγματος «Πρώτα η Αμερική» (The White House 2025a), με στόχο τον περιορισμό του εμπορικού της ελλείμματος, της τόνωσης της αμερικανικής βιομηχανίας και της διασφάλισης φορολογικών εσόδων, επεφύλασσε άμεσες θετικές επιπτώσεις για την αμερικανική οικονομία, όπως για παράδειγμα στο εμπορικό ισοζύγιο, αλλά και στον περιορισμό του εμπορικού ελλείμματος. Ωστόσο, ο αντίκτυπος σε μακροοικονομικούς δείκτες, όπως αυτούς που αφορούν τον πληθωρισμό, δεν έχει ακόμα φανεί σε σημαντικό βαθμό. Οι δασμοί αναμένεται να αποτελέσουν παράγοντα που θα ενισχύσει τις ήδη εντεινόμενες ανισότητες στην αμερικανική κοινωνία σε οικονομικό επίπεδο, με τα μεσαία και τα κατώτερα στρώματα να αναμένεται να δεχθούν περαιτέρω πίεση.

Σε διεθνές επίπεδο, το παγκόσμιο εμπόριο αγαθών εμφάνισε ανθεκτικότητα απέναντι στις επιπτώσεις της επιβολής των δασμών της αμερικανικής κυβέρνησης, τόσο εξαιτίας της καθυστέρησης / αναβολής εφαρμογής των δασμών όσο και εμπορικών συμφωνιών, όμως η τάση αυτή αναμένεται να επιβραδυνθεί από το 2026 κι έπειτα. Ταυτόχρονα, η ανακοίνωση των ανταποδοτικών δασμών την άνοιξη του 2025 οδήγησε τις Ηνωμένες Πολιτείες σε επίτευξη συμφωνιών με εμπορικούς της εταίρους, όπως είναι η Κίνα και η Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτρέποντας περαιτέρω εμπορικές αντιπαραθέσεις και δείχνοντας την αξιοποίηση του προστατευτισμού από την πλευρά της Ουάσιγκτον ως μοχλού πολιτικής πίεσης. Παρά το γεγονός ότι καταγράφεται μείωση στο εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με την Κίνα, η ασιατική χώρα, με όρους εμπορικού πλεονάσματος προς τον πλανήτη, δεν φαίνεται να επηρεάστηκε το 2025 από τους αμερικανικούς δασμούς, κατευθύνοντας προς άλλες αγορές τις εξαγωγές της. Στην περίπτωση της Ευρώπης, οι αμερικανικοί δασμοί ήδη ασκούν πίεση, με πλέον χαρακτηριστικό το παράδειγμα της ισχυρότερης οικονομίας της ΕΕ και της Ευρωζώνης, της Γερμανίας, η οποία δέχεται σαφές πλήγμα στις εξαγωγές της προς τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να παραβλεφθεί ο κίνδυνος της περαιτέρω όξυνσης των ανισοτήτων μεταξύ χωρών σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο και του χάσματος μεταξύ του αναπτυσσόμενου Παγκόσμιου Βορρά και του αναπτυσσόμενου Παγκόσμιου Νότου, αφού χώρες μεσαίου και κατώτερου εισοδήματος θα αντιμετωπίσουν πρόσθετες πιέσεις εξαιτίας των αμερικανικών δασμών.

Σε αυτό το ρευστό διεθνές οικονομικό περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από όξυνση των ανταγωνισμών και αποδυνάμωση της πολυμέρειας, η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα των διεθνών οικονομικών σχέσεων και της οικονομικής πολιτικής αποτελούν πλέον σημαντικό εφόδιο.

Βιβλιογραφία

- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο & Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2025). *Εμπορικές συναλλαγές ΕΕ-ΗΠΑ: Στοιχεία και αριθμοί*. Consilium. <https://www.consilium.europa.eu/el/infographics/eu-us-trade/> (πρόσβαση: 26-12-2025).
- Boller, L., Luo, W., & Sun, X. (2026, February). *Supreme Court Tariff Ruling: IEEPA Revenue and Potential Refunds. Penn-Wharton Budget Model*. <https://budgetmodel.wharton.upenn.edu/p/2026-02-20-supreme-court-tariff-ruling/> (πρόσβαση: 22-2-2026)
- Cash, J. (2025). *China trade surplus tops \$1 trillion for first time on non-US growth*. Reuters. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/chinas-november-exports-top-expectations-imports-underperform-2025-12-08/> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- Cavallo, A., Llamas, P., & Vásquez, F. (2025). *Tracking the Short-Run Price Impact of U.S. Tariffs. Faculty & Research*. Harvard Business School. <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=67299> (πρόσβαση: 17-12-2025).
- Clausing, K. A., & Obstfeld, M. (2025, September). *Tariffs as fiscal policy (Working Paper No. 25-19)*. Peterson Institute for International Economics. <https://www.piie.com/publications/working-papers/2025/tariffs-fiscal-policy> (πρόσβαση: 22-11-2025).
- Clausing, K. A., & Obstfeld, M. (2026). *What the Supreme Court's tariff ruling changes, and what it doesn't*. Peterson Institute for International Economics. <https://www.piie.com/publications/working-papers/2025/tariffs-fiscal-policy> (πρόσβαση: 23-2-2026).
- DeLemosPeixoto, S., Spitzer, K. G., Sabol, M., & Loi, G. (2025, July). *US tariffs: Economic, financial and monetary repercussions (In-depth analysis, PE 764.382)*. European Parliament, Directorate-General for Economy, Transformation and Industry, Economic Governance and EMU Scrutiny Unit (EGOV). [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/764382/ECT1_IDA\(2025\)764382_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/764382/ECT1_IDA(2025)764382_EN.pdf) (πρόσβαση: 21-12-2025).
- Edser, N., Josephs, J., & Hooker, L. (2025). *Markets rise as US and China agree to slash tariffs*. BBC. <https://www.bbc.com/news/articles/czx0ry7kdk5o> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- European Commission. (2025a). *Autumn 2025 Economic Forecast shows continued growth despite challenging environment—Economy and Finance*. https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2025-economic-forecast-shows-continued-growth-despite-challenging-environment_en (πρόσβαση: 21-12-2025).

- European Commission. (2025b). The EU-US trade deal. https://commission.europa.eu/topics/trade/eu-us-trade-deal_en (πρόσβαση: 1-11-2025).
- Fajgelbaum, P. D., & Khandelwal, A. K. (2022). The Economic Impacts of the US-China Trade War. *Annual Review of Economics*, 14(1), 205–228. https://www.nber.org/system/files/working_papers/w29315/w29315.pdf (πρόσβαση: 1-10-2025).
- Furceri, D., Hannan, S. A., Ostry, J. D., & Rose, A. K. (2018). Macroeconomic Consequences of Tariffs (*Working Paper No. 25402*). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w25402> (πρόσβαση: 9-12-2025).
- General Administration of Customs People's Republic of China. (2025). *China's Total Export & Import Values, Nov 2025 (in USD)*. <http://english.customs.gov.cn/Statics/5d6153a5-e779-477b-a8d6-656fa8008a95.html> (πρόσβαση: 25-11-2025).
- Grantham-Philips, W., & Wiseman, P. (2025). Trump overturned decades of US trade policy in 2025. See the impact of his tariffs, in four charts. *AP News*. <https://apnews.com/article/trump-tariffs-economy-liberation-day-d3458da225c1fdfade97ed494b23e868> (πρόσβαση: 31-12-2025).
- Holtzblatt, J., McClelland, R., & Wong, J. (2025). *TPC Shows Who Pays Trump Administration's Tariffs And Who Could Gain From \$2,000 Dividend*. Tax Policy Center. <https://taxpolicycenter.org/taxvox/tpc-shows-who-pays-trump-administrations-tariffs-and-who-could-gain-2000-dividend> (πρόσβαση: 28-12-2025).
- International Monetary Fund. (2025). World economic outlook, October 2025: Global economy in flux, prospects remain dim. <https://www.imf.org/en/publications/weo/issues/2025/10/14/world-economic-outlook-october-2025> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- Johnson, H. G. (1953). Optimum Tariffs and Retaliation. *The Review of Economic Studies*, 21(2), 142–153. <https://doi.org/10.2307/2296006> (πρόσβαση: 31-12-2025).
- J.P. Morgan Global Research. (2025). US Tariffs: What's the Impact? | J.P. Morgan Global Research. <https://www.jpmorgan.com/insights/global-research/current-events/us-tariffs> (πρόσβαση: 11-12-2025).
- Kelly, D. (2025). The Trouble with Tariffs. J.P. Morgan Asset Management. <https://am.jpmorgan.com/us/en/asset-management/liq/insights/market-insights/market-updates/notes-on-the-week-ahead/the-trouble-with-tariffs/> (πρόσβαση: 1-10-2025).

- Kim, W.-H. (2025). US tariff policy and a transformation of global trade architecture. *Asia and the Global Economy*, 5(2), 100120. <https://doi.org/10.1016/j.aglobe.2025.100120> (πρόσβαση: 1-10-2025).
- Kitamura, K. (2025). Section 232 of the Trade Expansion Act of 1962 [Legislation]. Congressional Research Service. <https://www.congress.gov/crs-product/IF13006> (πρόσβαση: 31-12-2025).
- Knightley, J. (2025). *US growth with a capital K. ING Think*. <https://think.ing.com/articles/us-growth-with-a-capital-k/> (πρόσβαση: 2-1-2026).
- Kohlscheen, E., Rungcharoenkitkul, P., Xia, D., & Zampolli, F. (2025). Macroeconomic impact of tariffs and policy uncertainty. Bank for International Settlements. <https://www.bis.org/publ/bisbull110.htm> (πρόσβαση: 1-10-2025).
- Kose, M. A., Mulabdic, A. (2025). *Global trade's rollercoaster ride*. World Bank Blogs. <https://blogs.worldbank.org/en/developmenttalk/global-trade-s-rollercoaster-ride> (πρόσβαση 2-1-26)
- Kripke, G. (2025). *US Tariff Wars and Inequality*. Oxfam America. <https://www.oxfamamerica.org/explore/research-publications/us-tariff-wars-and-inequality/> (πρόσβαση: 19-11-2025).
- Krugman, P. (2025). *A New K in America*. *Substack newsletter*. Paul Krugman. <https://paulkrugman.substack.com/p/a-new-k-in-america> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- Lawder, D. (2026). Exclusive: Supreme Court tariff ruling makes over \$175 billion in US revenue subject to refunds, Penn-Wharton estimates. *Reuters*. <https://www.reuters.com/world/us-tariff-revenue-risk-supreme-court-ruling-tops-175-billion-penn-wharton-2026-02-20/> (πρόσβαση: 26-2-2026)
- Learning Resources, Inc. v. Trump, 607 U.S. ____ (2026). Supreme Court of the United States. https://www.supremecourt.gov/opinions/25pdf/24-1287_4gcj.pdf (πρόσβαση: 26-2-2026)
- McBride, W. (2025). *How Does the OBBBA Impact Debt, Deficits, and Tax Revenue?*. Tax Foundation. <https://taxfoundation.org/blog/obbba-debt-deficits-tax-revenue/> (πρόσβαση: 26-12-2025).
- McKibbin, W. J., Noland, M., & Shuetrim, G. (2025). The Global Economic Effects of Trump's 2025 Tariffs (SSRN Scholarly Paper No. 5338095). Social Science Research Network. <https://doi.org/10.2139/ssrn.5338095> (πρόσβαση: 12-12-2025).
- Minton, R., & Somale, M. (2025). *Detecting Tariff Effects on Consumer Prices in Real Time*. <https://www.federalreserve.gov/econres/notes/feds-notes/detecting-tariff-effects-on-consumer-prices-in-real-time-20250509.html> (πρόσβαση: 22-12-2025).

- OECD. (2025). *United States: OECD Economic Outlook*, Volume 2025 Issue 2. https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-2_9f653ca1-en/full-report/united-states_3d9917c1.html (πρόσβαση: 17-12-2025).
- Office of the United States Trade Representative. (2025). *The People's Republic of China*. <https://ustr.gov/countries-regions/china-mongolia-taiwan/peoples-republic-china> (πρόσβαση: 1-10-2025).
- Ossa, R. (2025). *WTO Blog | In a world of trade tensions, what do tariffs really do?* World Trade Organization (WTO) Blog. https://www.wto.org/english/blogs_e/ce_ralph_ossa_e/blog_ro_11apr25_e.htm (πρόσβαση: 1-10-2025).
- Rugaber, C. (2025). Here's why everyone's talking about a "K-shaped" economy. *AP News*. <https://apnews.com/article/kshaped-economy-spending-income-inequality-dfa59144ecb2e1b674242666e28ff556> (πρόσβαση: 25-12-2025).
- Siriopoulos, C., Spyridou, A., & Polyzos, E. (2025). *Trump's Liberation Day Tariffs: A Framework for Economic Impact and Policy Assessment* (SSRN Scholarly Paper No. 5230022). Social Science Research Network. <https://doi.org/10.2139/ssrn.5230022> (πρόσβαση: 21-12-2025).
- The Budget Lab at Yale. (2025). *State of U.S. Tariffs: November 17, 2025*. The Budget Lab at Yale. <https://budgetlab.yale.edu/research/state-us-tariffs-november-17-2025> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- The White House. (2025a). *America First Trade Policy*. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/01/america-first-trade-policy/> (πρόσβαση: 2-11-2025).
- The White House. (2025b). *Fact Sheet: President Donald J. Trump Declares National Emergency to Increase our Competitive Edge, Protect our Sovereignty, and Strengthen our National and Economic Security*. <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/04/fact-sheet-president-donald-j-trump-declares-national-emergency-to-increase-our-competitive-edge-protect-our-sovereignty-and-strengthen-our-national-and-economic-security/> (πρόσβαση: 1-11-2025).
- The White House. (2025c). *Fact Sheet: President Donald J. Trump Strikes Deal on Economic and Trade Relations with China*. <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/11/fact-sheet-president-donald-j-trump-strikes-deal-on-economic-and-trade-relations-with-china/> (πρόσβαση: 19-11-2025).
- The White House. (2025d). *National Security Strategy of the United States of America*. <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2025/12/2025-National-Security-Strategy.pdf> (πρόσβαση: 30-12-2025).

- The White House. (2025e). Fact sheet: President Donald J. Trump imposes tariffs on imports from Canada, Mexico and China. <https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/02/fact-sheet-president-donald-j-trump-imposes-tariffs-on-imports-from-canada-mexico-and-china/> (πρόσβαση: 30-12-2025).
- The White House. (2025f). Regulating Imports with a Reciprocal Tariff to Rectify Trade Practices that Contribute to Large and Persistent Annual United States Goods Trade Deficits. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2025/04/regulating-imports-with-a-reciprocal-tariff-to-rectify-trade-practices-that-contribute-to-large-and-persistent-annual-united-states-goods-trade-deficits/> (πρόσβαση: 1-11-2025).
- U.S. Bureau of Economic Analysis. (n.d.). Gross Domestic Product, 3rd Quarter 2025 (Initial Estimate) and Corporate Profits (Preliminary). U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA). <https://www.bea.gov/news/2025/gross-domestic-product-3rd-quarter-2025-initial-estimate-and-corporate-profits> (πρόσβαση: 21-12-2025).
- U.S. Bureau of Economic Analysis. (2025). U.S. International Trade in Goods and Services, September 2025. U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA). <https://www.bea.gov/news/2025/us-international-trade-goods-and-services-september-2025> (πρόσβαση: 17-12-2025).
- U.S. Bureau of Labor Statistics. (2025). 12-month percentage change, Consumer Price Index, selected categories. <https://www.bls.gov/charts/consumer-price-index/consumer-price-index-by-category-line-chart.htm> (πρόσβαση: 12-12-2025).
- U.S. Census Bureau. (2025a). Trade in Goods with China. <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c5700.html> (πρόσβαση: 9-1-2026).
- U.S. Census Bureau. (2025b). Trade in Goods with European Union. <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c0003.html> (πρόσβαση: 9-1-2026).
- U.S. Census Bureau. (2025c). Trade in Goods with World, Not Seasonally Adjusted. <https://www.census.gov/foreign-trade/balance/c0015.html> (πρόσβαση: 9-1-2026).
- World Bank. (n.d.). Global trade's rollercoaster ride. World Bank Blogs. <https://blogs.worldbank.org/en/developmenttalk/global-trade-s-rollercoaster-ride> (πρόσβαση: 9-1-2026).
- World Trade Organization. (n.d.). WTO. Tariffs. https://www.wto.org/english/tratop_e/tariffs_e/tariffs_e.htm (πρόσβαση: 1-10-2025).

- World Trade Organization. (2025). Large increase in new tariffs but also measures to ease global trade, WTO report shows. https://www.wto.org/english/news_e/news25_e/trdev_02dec25_225_e.htm (πρόσβαση: 21-12-2025).
- Xu, Q., & Huang, Y. (2025). Trump's Tariffs Will Widen the North-South Divide. Project Syndicate. <https://www.project-syndicate.org/commentary/trump-reciprocal-tariffs-disproportionately-hurt-developing-economies-by-qiyuan-xu-and-yutao-huang-2025-09> (πρόσβαση: 11-11-2025).
- York, E. (2018). *The economic and distributional impact of the Trump administration's tariff actions* (Fiscal Fact No. 625). Tax Foundation. <https://files.taxfoundation.org/20181204145437/The-Economic-and-Distributional-Impact-of-the-Trump-Administration%E2%80%99s-Tariff-Actions-FF-625.pdf> (πρόσβαση: 29-12-2025).
- York, E., & Durante, A. (2025). *What You Should Know About the Trump Tariffs Being Challenged at the Supreme Court*. Tax Foundation. <https://taxfoundation.org/blog/trump-tariffs-supreme-court-decision/> (πρόσβαση 1-12-2025)

